

Rådet för funktionshinder och delaktighet

Yttrande över - Ett delaktigt Linköping - Uppföljning av det funktionshinderpolitiska programmet

Det funktionshinderspolitiska programmet ”Ett delaktigt Linköping” antogs den 24 januari 2017 av kommunfullmäktige och rådet för funktionshinder och delaktighet ansvarar för att följa upp programmet inför varje aktualitetsprövning.

Rådet för funktionshinder och delaktighet önskar få en redovisning av hur bildningsnämnden har tagit sig an uppgifterna nedan (se fet stil), för att kunna följa upp programmet.

Bildningsnämnden lämnar följande svar;

- 1) Hur har ni tagit er an de uppgifter/uppdrag som följer av beskrivningarna i bilagan?
- 2) Vilka förbättringar/framsteg har ni åstadkommit som gagnar personer med funktionsnedsättningar?
- 3) Hur har ni spridit information om det funktionshinderspolitiska programmet inom nämnden respektive förvaltningen?
- 4) Vilka behov av förändringar i programmet ser ni vid en kommande aktualitetsprövning?

Öka medvetenheten och kunskapen om personer med funktionsnedsättning bland elever och barn i kommunal verksamhet

Hur har ni tagit er an uppgiften?

Enligt Läroplan för gymnasieskolan (Lgy11) och Läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12) har skolan ett uppdrag att främja förståelse för andra människor, förmåga till inlevelse och se till att ingen utsätts för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Detta ingår i skolornas värdegrundsarbete.

Arbetet med att öka medvetenheten och kunskapen om personer med funktionsnedsättning bland elever i kommunal verksamhet kan se olika ut mellan verksamheter och skolenheter. För de verksamheter som har elever med funktionsnedsättning blir dessa frågor ett naturligt inslag i den vardagliga verksamheten i form av frågor och diskussioner.

Vilka förbättringar/framsteg har ni åstadkommit som gagnar personer med funktionsnedsättningar?

Det pågår kontinuerligt insatser i form av handledning och utbildningar för personal. Den kompetens som personalen har kommer eleverna till gagn i vardagen och i värdegrundsarbetet.

Stödja personer med funktionsnedsättning att få anställning i privata sektorn

Hur har ni tagit er an uppgiften?

I skolverksamheterna planeras och genomförs studiebesök inom såväl den privata som offentliga sektorn. På yrkesprogrammen ingår arbetsförlagt lärande (APL) om minst 22 veckor enligt styrdokument för gymnasiesärskolan. På kommunal vuxenutbildnings sammanhållna yrkesutbildningar genomförs APL på 15 veckor fördelat över tre perioder under studietiden.

APL innebär att eleverna lär sig på en arbetsplats utanför skolan. En elev som är ute på APL får yrkeskunskaper, lär sig yrkeskulturen och blir en del av gemenskapen på en arbetsplats. APL är en väg för elever att efter utbildning få anställning i den privata sektorn.

Kommunen samverkar bland annat med Galaxen som stödjer individer med funktionsnedsättning genom att anpassa arbetet på individnivå. Galaxen är organisation som är kopplad till byggbranschen där personer kan få stöd inför och under anställning. Galaxen arbetar med att anpassa arbetsplatser till personer som har fysiska och psykiska funktionsnedsättningar med målet att personen ska kunna vara i anställningen.

Vilka förbättringar/framsteg har ni åstadkommit som gagnar personer med funktionsnedsättningar?

Vi arbetar kontinuerligt med att kvalitetssäkra APL-platser genom samverkan via programråd. Till exempel via Vård- och omsorgscollege och Teknikcollege.

Under 2021/2022 har utbildningsförvaltningen initierat ett arbete för att stärka kopplingarna mellan yrkesprogrammets programråd och gymnasiesärskolans verksamhet.

Detta syftar till att ge elever inom gymnasiesärskolan bättre förutsättningar att kunna genomföra en kvalitativ APL.

Stimulera föreningar att erbjuda aktiviteter och verksamheter så att människor med funktionsnedsättning kan delta, både som utövare och åskådare

Denna fråga bör ligga under kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde och är inte en fråga som bildningsnämnden kan svara på.

Elever med funktionsnedsättning ska kunna välja skola på likvärdiga villkor

Hur har ni tagit er an uppgiften?

Vad gäller möjligheten att välja skola på likvärdiga villkor så finns den för samtliga elever i kommunen. Skolornas rektorer söker tilläggsbelopp för elever med funktionsnedsättning och som behöver anpassningar.

För elever inom gymnasiesärskolan och elever som ska läsa särskild utbildning för vuxna är dock möjligheterna till val i praktiken begränsad eftersom de hänvisas till en verksamhet där kompetens hos personalen för denna typ av elever finns.

För elever inom vuxenutbildningen finns även en särskild insats i form av rekryterande insatser till elever med funktionsnedsättning som vill studera på komvux.

Vilka förbättringar/framsteg har ni åstadkommit som gagnar personer med funktionsnedsättningar?

Inom vuxenutbildningen finns avtal som tecknats med organisationen Funktionsrätt i Linköping för att elever med funktionsnedsättning ska få rätt vägledning och insatser kopplat till studier inom vuxenutbildning. Detta leder till att fler individer kan ta del av studier på komvux.

Erbjuda teknik och anpassningar som ger möjlighet för alla att delta i undervisning

Hur har ni tagit er an uppgiften?

Rektorer kan söka tilläggsbelopp som kan användas för inköp av teknik och anpassningar, samt andra lösningar som passar den enskilda individen.

En del av de tekniska hjälpmedlen som eleverna har (från skolan eller andra aktörer) kräver anpassningar av den fysiska miljön i skolan. Det kan t.ex. gälla byte av ljuskällor för elever med synnedsättning, ljuddämpande väggar/tak/möbler eller ramper för elever med rullstol.

Eleverna har tillgång till någon form av digital enhet Ipad, Chromebook eller dator. På dessa enheter går det att anpassa appar och tjänster efter elevens behov. Ett exempel är Inläsningstjänst/Polylino där det finns inlästa läromedel och skönlitteratur. Till de digitala enheterna kan tillbehör såsom hörlurar och anpassade tangentbord köpas in.

Några skolor har ljudutjämningsystem vilket innebär att ljudet blir jämnt fördelat i hela klassrummet. Läraren har mikrofon i "halsband" som skickar signal till mottagare längst bak i klassrummet.

Vid behov samarbetar skolorna med syn- och hörselpedagoger anställda i kommunen samt från regionen. Pedagogerna som arbetar med elever med funktionsnedsättning har utbildning och erfarenhet av att arbeta med respektive verksamhetsområde. Det gör att de kan nyttja varje typ av tekniska hjälpmedel som eleven får som stöd från andra aktörer. Vid om- och nybyggnation har lokaler anpassats utifrån elever med funktionsnedsättning ska kunna delta i undervisningen.

Vilka förbättringar/framsteg har ni åstadkommit som gagnar personer med funktionsnedsättning?

Det pågår kontinuerligt insatser i form av handledning och utbildningar för personal. Den kompetens som personalen har kommer eleverna till gagn i vardagen och i värdegrundsarbetet.

Kommunen har köpt licenser till vissa program och dessa kan användas för alla elever:

- Inprint och Ritade tecken underlättar för kommunikation.
- Inläsningstjänst/Polylino inlästa läromedel och skönlitteratur.
- Binogi korta enkla filmer med skrivet manus. Finns dessutom på flera språk.

Förbättra samordning runt eleven mellan olika instanser och skolformer

Hur har ni tagit er de uppgiften?

I Linköpings Kommun finns det särskilda undervisningsgrupper/klasser som riktar sig dels till elever som har behov av en miljö med ett övergripande helhetstänk i en lugn miljö, med fokus på struktur och tydlighet, men också till elever som har särskilt specifika behov på grund av funktionsvariation. Rektor för aktuell elev ansvarar för att utreda och klargöra elevens behov.

I Linköpings kommun finns konsultativt stöd, inom både gymnasieskolan och inom vuxenutbildningen.

Vilka förbättringar/framsteg har ni åstadkommit som gagnar personer med funktionsnedsättningar?

För flera av våra elever finns goda möjligheter till stöd underskoltiden och anpassade skolmiljöer som gynnar eleven. Elevhälsa och stödteam inom vuxenutbildningen har byggts upp och kompletterar den pedagogiska verksamheten där det finns behov av insatser till personer med funktionsnedsättning.

Åtgärda tillgänglighetsproblem i kommunala lokaler

Alla åtgärder för att öka tillgänglighet ses som myndighetskrav och ska skyndsamt beställas och åtgärdas.

I ny- och ombyggnation finns alltid en tillgänglighetskonsult med i projekteringen.

I befintliga lokaler beställs åtgärder när behov uppstår.

Sådana åtgärder som görs kan vara kontrastmarkeringar i trapphus eller andra större ytor, kontrastmarkeringar på WC, uppmärkning av hinder i utemiljön, ramper och armbågskontakter bl.a.

Hur har ni spridit information om det funktionshinderspolitiska programmet inom nämnden respektive förvaltningen?

Programmet har skickats ut till verksamheterna när beslutet fattades. I övrigt har inga större informationsinsatser skett då detta arbete redan ingår i skolornas värdegrundsarbete.

Enligt skolans läroplan Lgy11 och Lvux12 har skolan ett uppdrag att främja förståelse för andra människor, förmåga till inlevelse och se till att ingen utsätts för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.

Vilka behov av förändringar i programmet ser ni vid en kommande aktualitetsprövning?

Uppdraget Stimulera föreningar att erbjuda aktiviteter och verksamheter så att människor med funktionsnedsättning kan delta, både som utövare och åskådare bör flyttas från bildningsnämndens ansvar då nämnden vare sig har inblick i föreningars aktiviteter och verksamheter eller rådighet över detta.

För Linköpings kommun

Bildningsnämndens ordförande
Åsa Wennergren

Kopia till: beredande nämnd